

Yttrande från Europeiska datatillsynsmannen om förslaget till rådets beslut om ingående av avtalet mellan Amerikas förenta stater och Europeiska unionen om användning och överföring av passageraruppgifter till Förenta staternas Department of Homeland Security

(2012/C 35/03)

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 16,

med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 7 och 8,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter, särskilt artikel 41 ⁽²⁾,

HÄRIGENOM FRAMFÖRS FÖLJANDE.

1. INLEDNING

1.1 Samråd med datatillsynsmannen och yttrandets syfte

1. Den 28 november 2011 antog kommissionen ett förslag till rådets beslut om ingående av avtalet mellan Amerikas förenta stater och Europeiska unionen om användning och överföring av passageraruppgifter till Förenta staternas Department of Homeland Security ⁽³⁾ (nedan kallat "avtalet").
2. Den 9 november 2011 rådfrågades Europeiska datatillsynsmannen informellt om utkastet till förslag i samband med en snabbbehandling. Den 11 november 2011 lämnade Europeiska datatillsynsmannen ett antal begränsade synpunkter. Syftet med detta yttrande är att komplettera dessa synpunkter med hänsyn till detta förslag och offentliggöra dem. Detta yttrande bygger på ett antal tidigare interventioner från Europeiska datatillsynsmannen och artikel 29-arbetsgruppen när det gäller PNR.

1.2 Bakgrund

3. Syftet med avtalet är att ge en solid rättslig grund för överföringen av PNR-uppgifter från EU till Förenta staterna. I dagsläget bygger överföringen på avtalet från 2007 ⁽⁴⁾ eftersom parlamentet beslutade sig för att skjuta upp sin omröstning om godkännande tills hänsyn har tagits till uppgiftsskyddsaspekterna. Bland annat hänvisade parlamentet i sin resolution av den 5 maj 2010 ⁽⁵⁾ till följande krav:

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ KOM(2011) 807 slutlig.

⁽⁴⁾ Avtal mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter ("PNR") och överföring av dessa till Förenta staternas Department of Homeland Security (DHS) (EUT L 204, 4.8.2007, s. 18).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets resolution av den 5 maj 2010 om inledandet av förhandlingar om avtal om passageraruppgifter med Förenta staterna, Australien och Kanada (EUT C 81 E, 15.3.2011, s. 70). Se även Europaparlamentets resolutioner av den 13 mars 2003 om flygbolagens överföring av personuppgifter vid transatlantiska flygningar (EUT C 61 E, 10.3.2004, s. 381), av den 9 oktober 2003 om flygbolagens överföring av personuppgifter vid transatlantiska flygningar: förhandlingsläget med Förenta staterna (EUT C 81 E, 31.3.2004, s. 105), av den 31 mars 2004 om förslaget till kommissionens beslut om skyddsnivån för de personuppgifter ur bokningsregistret (Passenger Name Records) (PNR) som överförs till Förenta staternas tull- och gränskontrollmyndigheter (EUT C 103 E, 29.4.2004, s. 665), rekommendation till rådet av den 7 september 2006 om förhandlingarna om ett avtal med Amerikas förenta stater om användningen av passageraruppgifter för att förebygga och bekämpa terrorism och gränsöverskridande brottslighet, inklusive organiserad brottslighet (EUT C 305 E, 14.12.2006, s. 250), resolution av 14 februari 2007 resolution om SWIFT, PNR-avtalet och den transatlantiska dialogen om dessa frågor (EUT C 287E, 29.11.2007, s. 349) och resolution av den 12 juli 2007 om avtalet med Förenta staterna om passageraruppgifter (antagna texter, P6_TA(2007)0347). Alla finns på <http://www.europarl.europa.eu>

- Efterlevnad av dataskyddslagstiftningen på både nationell och europeisk nivå.
 - En konsekvensanalys av inverkan på integritetsskyddet innan någon rättsakt antas.
 - En proportionalitetsprövning som visar att befintliga rättsakter är otillräckliga.
 - Strikt ändamålsbegränsning ⁽⁶⁾ och begränsning av användningen av PNR-uppgifter till specifika brott eller hot, efter bedömning från fall till fall.
 - Begränsning av den mängd data som samlas in.
 - Begränsade lagringsperioder.
 - Förbud mot datautvinning och profilering.
 - Förbud mot beslut som grundar sig på automatisk behandling och har stora konsekvenser för medborgare ⁽⁷⁾.
 - Lämpliga mekanismer för oberoende granskning, rättslig tillsyn och demokratisk kontroll.
 - Alla internationella överföringar ska följa EU:s dataskyddsnormer och vara föremål för beslut om adekvat skyddsnivå.
4. Det aktuella avtalet måste övervägas inom ramen för den övergripande strategin för PNR, som innefattar förhandlingar med andra tredjeländer (dvs. Australien ⁽⁸⁾ och Kanada ⁽⁹⁾), och ett förslag till ett PNR-system på EU-nivå ⁽¹⁰⁾. Dessutom faller avtalet inom ramen för de pågående förhandlingarna om ett avtal mellan EU och Förenta staterna om utbyte av personuppgifter inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete ⁽¹¹⁾. Sett i ett större sammanhang har avtalet paraferats några få veckor före det förväntade antagandet av förslagen till översyn av den allmänna ramen för dataskydd ⁽¹²⁾.
5. Europeiska datatillsynsmannen välkomnar denna övergripande strategi som syftar till att skapa en sammanhängande rättslig ram för PNR-avtal som är i linje med EU:s rättsliga krav men beklagar att denna tidsplan i praktiken inte medger att överensstämelsen mellan dessa avtal och EU-reglerna för dataskydd säkerställs. Datatillsynsmannen vill också påminna om att det allmänna avtalet mellan EU och Förenta staterna om utbyte av uppgifter bör vara tillämpligt på PNR-avtalet mellan EU och Förenta staterna.
-
- ⁽⁶⁾ Begränsat till brottsbekämpnings- och säkerhetsändamål i samband med organiserad och gränsöverskridande grov brottslighet eller terrorism av gränsöverskridande karaktär, baserat på de rättsliga definitionerna i rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism (EGT L 164, 22.6.2002, s. 3) och rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder (EGT L 190, 18.7.2002, s. 1).
- ⁽⁷⁾ Inga beslut om att förvägra någon att resa eller beslut om utredning eller åtal får någonsin tas enbart på grundval av sådana automatiserade genomsökningar av databaser.
- ⁽⁸⁾ Avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) och överföring av dessa till Australiens tull- och gränsbevakningsmyndighet, undertecknat den 29 september 2011.
- ⁽⁹⁾ Avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Kanada om behandling av förhandsinformation om passagerare och passageraruppgifter (EGT L 82, 21.3.2006, s. 15).
- ⁽¹⁰⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om användning av PNR-uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet (KOM(2011) 0032 slutlig).
- ⁽¹¹⁾ Den 3 december 2010 bemyndigade rådet inledandet av förhandlingarna om ett avtal mellan EU och Förenta staterna om skydd av personuppgifter när dessa överförs och bearbetas för att förebygga, undersöka, upptäcka eller åtala brott, inbegripet terrorism, inom ramen för polisiärt och rättsligt samarbete i brottmål. Se kommissionens pressmeddelande på <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/1661>
- ⁽¹²⁾ Se kommissionens meddelande om ett samlat grepp på skyddet av personuppgifter i Europeiska unionen, 4 november 2010, KOM(2010) 609 slutlig, och dess uppföljning.

2. ALLMÄNNA KOMMENTARER

6. Enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna måste varje begränsning av de grundläggande rättigheterna och friheterna vara nödvändig, proportionerlig och föreskriven i lag. Såsom Europeiska datatillsynsmannen har påpekat vid upprepade tillfällen⁽¹³⁾, liksom artikel 29-arbetsgruppen⁽¹⁴⁾, har nödvändighet och proportionalitet hittills inte visats vare sig för PNR-systemen eller för huvuddelen av de gruppvisa överföringarna av PNR-uppgifter till tredjeländer. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och byrån för grundläggande rättigheter instämmer i detta påpekande⁽¹⁵⁾. De särskilda synpunkterna nedan påverkar inte denna preliminära och grundläggande iakttagelse.
7. Detta avtal har förbättrats på vissa punkter jämfört med avtalet från 2007 och innefattar adekvata garantier för dataskydd och tillsyn, men ingen hänsyn har tagits till de huvudsakliga betänkligheter som tas upp i ovannämnda yttranden och inte heller har de villkor uppfyllts som Europaparlamentet kräver för att ge sitt godkännande⁽¹⁶⁾.

3. SÄRSKILDA KOMMENTARER

3.1 Syftet bör klargöras

8. Enligt artikel 4.1 i avtalet behandlar Förenta staterna PNR-uppgifter i syfte att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra a) terroristbrott och därmed förknippade brott och b) andra brott som leder till fängelsestraff i minst tre år och som är av gränsöverskridande natur. Vissa av dessa begrepp definieras närmare.
9. Definitionerna är mer precisa än i avtalet från 2007, men det finns fortfarande vaga begrepp och undantag som skulle kunna åsidosätta ändamålsbegränsningen och undergräva rättssäkerheten. Särskilt gäller följande:

— I artikel 4.1 a i skulle ordalydelsen vara *handlingar (...)* som förefaller ha för avsikt att hota eller tvinga en civil befolkning, eller att påverka en regerings politik även kunna gälla verksamhet som inte kan betraktas som terroristbrott i enlighet med rådets rambeslut 2002/475/RIF⁽¹⁷⁾. Begreppen "förefaller ha", "hota" och "påverka" bör klargöras så att denna möjlighet utesluts.

— Artikel 4.1 b bör innehålla en förteckning över specifika brott. Hänvisningen till *andra brott som leder till fängelsestraff i minst tre år* är inte tillräcklig, eftersom denna gräns inte innefattar samma brott i EU och Förenta staterna och i EU:s medlemsstater och Förenta staternas delstater.

⁽¹³⁾ Yttrande från Europeiska datatillsynsmannen av den 25 mars 2011 om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om användning av PNR-uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet, yttrande från Europeiska datatillsynsmannen av den 15 juli 2011 om förslaget till rådets beslut om ingående av avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) och överföring av dessa till Australiens tull- och gränsbevakningsmyndighet, yttrande från Europeiska datatillsynsmannen av den 19 oktober 2010 om en övergripande strategi när det gäller överföring av passageraruppgifter (PNR-uppgifter) till tredjeländer och yttrande från Europeiska datatillsynsmannen av den 20 december 2007 om förslaget till rådets rambeslut om användande av passageraruppgifter (PNR-uppgifter) i brottsbekämpningssyfte. Samtliga finns på <http://www.edps.europa.eu>

⁽¹⁴⁾ Artikel 29-arbetsgruppens yttrande 10/2011 om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om användning av PNR-uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet, yttrande 7/2010 om kommissionens meddelande om en övergripande strategi när det gäller överföring av passageraruppgifter (PNR-uppgifter) till tredjeländer, yttrande 5/2007 om uppföljningsavtalet mellan Europeiska unionen och Förenta staterna om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) och överföring av dessa till Förenta staternas Department of Homeland Security (DHS) som ingicks i juli 2007 och yttrande 4/2003 om skyddsnivån i USA för överföring av passageraruppgifter. Alla finns på http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/workinggroup/wpdocs/2011_en.htm

⁽¹⁵⁾ Yttrande från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter av den 14 juni 2011 om förslaget till ett direktiv om användning av PNR-uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet (finns på <http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/FRA-PNR-Opinion-June2011.pdf>) och yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 5 maj 2011 om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om användning av PNR-uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet (finns på <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.soc-opinions.15579>).

⁽¹⁶⁾ Se fotnot 5.

⁽¹⁷⁾ Rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism (EGT L 164, 22.6.2002, s. 3).

- Mindre grova brott bör uttryckligen uteslutas för detta avtals ändamål.
- I artikel 4.2 bör begreppet "allvarligt hot" definieras och användning av PNR-uppgifter *efter beslut av domstol* bör begränsas till de fall som tas upp i artikel 4.1.
- Likaledes bör det för att undvika tillämpning av artikel 4.3 på ändamål som gränskontroll anges att endast personer som är misstänkta för att ha varit delaktiga i något av de brott som förtecknas i artikel 4.1 får *förhöras eller undersökas närmare*.

3.2 Förteckningen över PNR-uppgifter som ska överföras bör inskränkas

10. Bilaga I till avtalet innehåller 19 typer av uppgifter som kommer att skickas till Förenta staterna. De flesta av dessa innefattar dessutom olika kategorier av uppgifter och är identiska med datafälten i avtalet från 2007, vilket Europeiska datatillsynsmannen och artikel 29-arbetsgruppen redan då ansåg vara oproportionerligt ⁽¹⁸⁾.
11. Detta gäller särskilt fältet "Allmänna anmärkningar, inklusive OSI-information ⁽¹⁹⁾, SSI-information ⁽²⁰⁾ och SSR ⁽²¹⁾-information", där uppgifter om religiös övertygelse (t.ex. önskemål om kost) eller hälsa (t.ex. begäran om rullstol) kan avslöjas. Sådana känsliga uppgifter bör uttryckligen uteslutas från förteckningen.
12. Vid bedömningen av förteckningens proportionalitet bör hänsyn även tas till att dessa kategorier på grund av den avancerade överföringen (artikel 15.3 i avtalet) inte bara gäller faktiska passagerare utan även den som i slutändan inte flyger (t.ex. på grund av avbokningar).
13. Dessutom kan förekomsten av obegränsade fält undergräva rättssäkerheten. Kategorier som "all tillgänglig kontaktinformation", "all bagageinformation" och "allmänna anmärkningar" bör definieras närmare.
14. Därför bör förteckningen inskränkas. Europeiska datatillsynsmannen anser i linje med yttrandet från artikel 29-arbetsgruppen ⁽²²⁾ att uppgifterna bör begränsas till följande: PNR-postens lokaliseringskod, datum för bokning, planerat/planerade resdatum, passagerarens namn, andra namn bland PNR-uppgifterna, alla resrutter, identifiering av fribiljetter, biljetter för enkel resa, biljettinformation, ATFQ (automatiska biljettprisuppgifter), biljettnummer, datum för utfärdande av biljett, passagerare som tidigare inte har checkat in (no show), antal kollin, bagagelappsnummer, passagerare som tidigare har checkat in utan bokning (go show), antal kollin på varje sträcka, frivilliga/ofrivilliga uppgraderingar, ändringshistorik för PNR-uppgifter avseende ovannämnda poster.

3.3 DHS bör inte behandla känsliga uppgifter

15. Enligt artikel 6 i avtalet ska DHS använda automatiska system för att filtrera och maskera känsliga uppgifter, men uppgifterna kommer att lagras i minst 30 dagar och kan användas i särskilda fall (artikel 6.4). Europeiska datatillsynsmannen skulle vilja betona att dessa uppgifter förblir "känsliga" även efter att de har "maskerats" och hänför sig till identifierbara fysiska personer.
16. Såsom redan påpekats av Europeiska datatillsynsmannen bör DHS inte behandla känsliga uppgifter om EU-medborgare, även om uppgifterna är maskerade vid mottagandet. Datatillsynsmannen rekommenderar att det i avtalstexten anges att lufttrafikföretag inte ska överföra känsliga uppgifter till DHS.

⁽¹⁸⁾ Se de yttranden från Europeiska datatillsynsmannen och artikel 29-arbetsgruppen som citeras ovan.

⁽¹⁹⁾ Other Service-related Information.

⁽²⁰⁾ Special Services Information.

⁽²¹⁾ Special Service Requests.

⁽²²⁾ Se det yttrande 4/2003 från artikel 29-arbetsgruppen som citeras ovan.

3.4 Lagringstiden är alltför lång

17. Enligt artikel 8 kommer PNR-uppgifter att lagras i upp till fem år i en aktiv databas och därefter överförs till en vilande databas för en period på upp till tio år. Denna maximala lagringstid på 15 år är uppenbart oproportionerlig, oavsett om uppgifterna lagras i aktiva eller vilande databaser, vilket redan har betonats av Europeiska datatillsynsmannen och artikel 29-arbetsgruppen.
18. Enligt artikel 8.1 ska uppgifterna göras *anonyma och maskeras* sex månader efter att de har mottagits av DHS. Både "maskerade" uppgifter och uppgifter som lagras i en "vilande databas" är dock fortfarande personuppgifter så länge de inte anonymiseras. Därför bör uppgifterna anonymiseras (oåterkalleligen) eller raderas omedelbart efter analys eller efter högst sex månader.

3.5 Användning av sändmetoden och överföringsfrekvens

19. Europeiska datatillsynsmannen välkomnar artikel 15.1, som anger att sändmetoden ska användas för överföring av uppgifter, men enligt artikel 15.5 måste lufttrafikföretagen i särskilda undantagsfall låta DHS "få tillgång till uppgifterna". För att definitivt utesluta att systemet med "pull" används, och med tanke på de betänkligheter som nyligen togs upp på nytt av artikel 29-arbetsgruppen⁽²³⁾, rekommenderar Europeiska datatillsynsmannen starkt att avtalet uttryckligen förbjuder möjligheten för amerikanska tjänstemän att separat få tillgång till uppgifter via ett system med "pull".
20. Antal och periodicitet för överföringarna från lufttrafikföretag till DHS bör definieras i avtalet. För att öka rättssäkerheten bör det även definieras närmare vilka villkor som måste uppfyllas för att ytterligare överföringar ska tillåtas.

3.6 Datasäkerhet

21. Europeiska datatillsynsmannen välkomnar avtalets artikel 5, om datasäkerhet och integritet, framför allt skyldigheten att underrätta berörda enskilda vid en incident som gäller integritet. Däremot bör följande element förtydligas för underrättelse om incidenter som rör integritet:
 - Mottagarna av underrättelsen: det bör anges vilka "behöriga europeiska myndigheter" som bör underrättas. Nationella dataskyddsmyndigheter bör under alla omständigheter ingå. Även en behörig myndighet i Förenta staterna bör underrättas.
 - Gränsen för när dessa myndigheter underrättas: det bör definieras vad som utgör "incidenter som rör integritet".
 - Innehållet i underrättelsen till enskilda och myndigheter bör anges.
22. Europeiska datatillsynsmannen stödjer skyldigheten att loggföra eller dokumentera all åtkomst till och behandling av PNR-uppgifter eftersom detta medger kontroll av såväl att DHS använder PNR-uppgifter korrekt som huruvida otillåtet tillträde till systemet har förekommit.

3.7 Översyn och verkställighet

23. Europeiska datatillsynsmannen välkomnar att efterlevnaden av de bestämmelser som garanterar integritet i avtalet kommer att omfattas av oberoende granskning och tillsyn av ministeriets uppgiftsskyddsansvariga, t.ex. DHS högste dataskyddsansvarig, såsom anges i artikel 14.1. Men för att säkerställa att de registrerades rättigheter tas till vara effektivt bör Europeiska datatillsynsmannen och de nationella

⁽²³⁾ Se skrivelse av den 19 januari 2011 från artikel 29-arbetsgruppen till kommissionsledamot Malmström gällande PNR-avtalen mellan EU och Förenta staterna, Kanada och Australien.

dataskyddsmyndigheterna samarbeta med DHS om förfaranden och metoder för utövandet av dessa rättigheter⁽²⁴⁾. Europeiska datatillsynsmannen skulle välkomna en hänvisning till detta samarbete i avtalet.

24. Europeiska datatillsynsmannen stödjer helhjärtat rätten till prövning *oavsett nationalitet, ursprungsland eller bostadsort* som fastställs i andra stycket i artikel 14.1. Däremot beklagar han att det i artikel 21 uttryckligen anges att *avtalet enligt amerikansk lagstiftning inte ska ligga till grund för några rättigheter eller förmåner för några privata eller offentliga personer eller enheter*. Även om rätten till rättslig prövning beviljas i Förenta staterna enligt avtalet kan en sådan rätt inte motsvara rätten till effektiv rättslig prövning i EU, särskilt inte i ljuset av den begränsning som anges i artikel 21.

3.8 Nationella och internationella vidareöverföringar

25. Artikel 16 i avtalet förbjuder överföring av uppgifter till myndigheter i Förenta staterna som inte behandlar PNR-uppgifterna i enlighet med skyddsåtgärder som "motsvarar eller är jämförbara med" skyddsåtgärderna i avtalet. Datatillsynsmannen välkomnar denna bestämmelse. Förteckningen över myndigheter som får ta emot PNR-uppgifter bör dock specificeras ytterligare. När det gäller internationella överföringar föreskriver avtalet att sådana förutom i krislägen endast ska äga rum om mottagarens planerade användning är förenlig med avtalet och det visas att ett skydd av personuppgifter garanteras som är "jämförbart" med det avtalet ger.
26. När det gäller begreppen "jämförbar" och "motsvarande" som används i avtalet skulle Europeiska datatillsynsmannen vilja betona att ingen nationell eller internationell vidareöverföring från DHS bör äga rum annat än om mottagarna visar att garantier tillämpas för skydd av personuppgifter som inte är mindre strikta än de som fastställs i detta avtal. Det bör också klargöras i avtalet att överföring av PNR-uppgifter ska göras från fall till fall och att det ska säkerställas att endast nödvändiga uppgifter överförs till relevanta mottagare. Inga undantag bör tillåtas. Dessutom rekommenderar Europeiska datatillsynsmannen att överföring av uppgifter till tredjeländer bör vara föremål för förhandsgodkännande av domstol.
27. Enligt artikel 17.4 gäller att om DHS får kännedom om att uppgifter om en medborgare eller person som är bosatt i en medlemsstat överförs ska de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten informeras om detta snarast möjligt. Detta villkor bör strykas, eftersom DHS alltid bör ha kännedom om vidareöverföringar till tredjeländer.

3.9 Form för och översyn av avtalet

28. Det framgår inte klart vilken juridisk form som Förenta staterna valt för att ingå detta avtal och hur avtalet kommer att bli rättsligt bindande i Förenta staterna. Detta bör klargöras.
29. I artikel 20.2 tas sambandet med ett eventuellt PNR-system för EU upp. Europeiska datatillsynsmannen noterar att samråden om anpassning av detta avtal särskilt ska undersöka *huruvida framtida EU-system för PNR-uppgifter skulle tillämpa mindre stränga normer för uppgiftsskydd än de som föreskrivs i detta avtal*. Eventuella anpassningar bör också (och särskilt) ta hänsyn till *strängare* normer i ett eventuellt framtida PNR-system så att överensstämmelse säkerställs.
30. Avtalet bör också ses över med hänsyn till den nya ramen för dataskydd och till ett eventuellt ingående av ett allmänt avtal mellan EU och Förenta staterna om utbyte av personuppgifter inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete. En ny bestämmelse motsvarande artikel 20.2 skulle kunna läggas till som anger att *om och när en ny rättslig ram för dataskydd antas i EU eller ett nytt avtal om utbyte av uppgifter mellan EU och Förenta staterna ingås ska parterna samråda för att fastställa huruvida avtalet*

⁽²⁴⁾ Artikel 29-arbetsgruppen har t.ex. redan utarbetat riktlinjer för tillhandahållande av information till passagerare (se yttrande från artikel 29-arbetsgruppen av den 15 februari 2007 (reviderat och uppdaterat den 24 juni 2008) om information till passagerare rörande överföring av passageraruppgifter till myndigheter i Förenta staterna, som finns på http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2008/wp151_en.pdf).

behöver ändras i konsekvens med detta. Vid detta samråd ska man särskilt undersöka huruvida framtida ändringar av EU:s rättsliga ram för dataskydd eller eventuella framtida avtal om dataskydd mellan EU och Förenta staterna skulle tillämpa starkare garantier för dataskydd än dem som fastställs i detta avtal.

31. När det gäller översynen av avtalet (artikel 23) anser Europeiska datatillsynsmannen att de nationella dataskyddsmyndigheterna uttryckligen bör inkluderas i översynsgruppen. Översynen bör också inriktas på bedömning av åtgärdernas nödvändighet och proportionalitet och ett effektivt utövande av de registrerades rättigheter samt inbegripa kontroll av hur de registrerades begäranden behandlas i praktiken, särskilt när ingen direkt åtkomst är tillåten. Frekvensen för översyner bör anges.

4. SLUTSATS

32. Europeiska datatillsynsmannen välkomnar de garantier för datasäkerhet och tillsyn som föreskrivs i avtalet och förbättringarna jämfört med avtalet från 2007. Många betänkligheter kvarstår dock, särskilt när det gäller sambandet med den övergripande strategin för PNR, ändamålsbegränsningen, vilka kategorier av uppgifter som ska överföras till DHS, behandlingen av känsliga uppgifter, lagringsperioden, undantag från sändmetoden, de registrerades rättigheter och vidareöverföring av uppgifter.
33. Dessa iakttagelser påverkar inte kraven på nödvändighet och proportionalitet för varje legitimt PNR-system och PNR-avtal om gruppöverföring av PNR-uppgifter från EU till tredjeländer. Såsom Europaparlamentet upprepar i sin resolution av den 5 maj gäller att *nödvändighet och proportionalitet är grundläggande principer och att utan dem kan kampen mot terrorismen aldrig bli effektiv.*

Utfärdat i Bryssel den 9 december 2011.

Peter HUSTINX
Europeiska datatillsynsmannen
